

Toelichting op de MWB norm, per 1 januari 2019 (concept begroting 2019)

Tilburg, 17 april 2018.

Onderstaande tekst is een uitwerking van pagina's 50, 51 en 52 in de concept-begroting 2019.

De OMWB werkt met 4 programma's voor 2019, te weten:

Programma 1	wettelijke basistaken (btp= basistakenpakket)
Programma 2	verzoektaken
Programma 3	collectieve taken
Programma 4	werkzaamheden buiten de voorgaande programma's

Dat is ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande jaren.

De MWB norm heeft betrekking op Programma 1, de wettelijke basistaken.

De MWB norm heeft betrekking tot 2 componenten, te weten:

- 1 De inrichting gebonden taken
- 2 De niet-inrichting gebonden taken.

Voor de inrichting gebonden taken wordt uitgegaan van het Inrichtingen Bestand 2.0 (IB 2.0), waarvan de geactualiseerde versie in februari/maart 2018 door alle gemeenten is gevalideerd.

Voor de niet-inrichting gebonden taken vormt de eigen inbreng van iedere gemeente in het goedgekeurde werkplan 2018 de basis.

Voor de niet-inrichting gebonden taken is het totale ingebrachte budget in de gezamenlijke werkplannen voor 2018 (voorshands) een bedrag van 2.3 miljoen euro. Dit bedrag is als volgt te specificeren:

- 1 Een bedrag van 1.7 miljoen euro voor asbest
- 2 Een bedrag van 0.5 miljoen euro voor bodem
- 3 Een bedrag van 0.1 miljoen euro voor ketengericht milieutoezicht.

Een aantal gemeenten heeft aangekondigd de bijdrage voor 2018 voor de zogenoemde NIG taken nog te zullen verhogen. In de concept begroting 2019 is rekening gehouden met bovenstaande bedragen.

In het AB van 4 juli 2018 zal het AB zich nader uitspreken over het noodzakelijke dan wel gewenste ambitieniveau van de NIG taken, inclusief de daarop te baseren financiële bijdrage van gemeenten.

Mocht dit ambitieniveau hoger zijn dan 2.3 miljoen euro dan zal de concept-begroting 2019 daarop nog worden aangepast, via een begrotingswijziging.

De MWB norm is gebaseerd op twee kernelementen: frequentie en uren. De frequentie heeft betrekking op het uitoefenen van de toezichtfunctie, waarbij het IB 2.0 de grondslag is.

De uren in de MWB-norm hebben betrekking op alle werkzaamheden van de uitvoering van de wettelijke VTH-taken. Er is sprake van een integrale berekening. Dat wil zeggen dat, naast het kale kengetal, de inzet voor werkvoorbereiding (maximaal 10% van het totaal aantal declarabele uren), milieuklachten en ongewone voorvallen en beroep- en bezwaar in de berekening van de uren zijn inbegrepen. De berekende uren voor de kale kengetallen zijn gebaseerd op de uren die de OMWB de afgelopen drie jaren op basis van realisatie heeft ingezet.

Voor hercontroles en repressieve handhaving is beide een opslagpercentage gebruikt op het totaal aantal basisuren regulier toezicht gebaseerd op het IB 2.0, respectievelijk 28,6% en 23,2%. Daarnaast wordt op het totale aantal uren toezicht uit regulier toezicht, hercontroles en repressieve handhaving een opslagpercentage voor vergunningverlening gehanteerd van 42,5%. Deze percentages zijn conform het bestuurlijk besluit van het AB van 15 december 2017.

Frequentie x uren x het vastgestelde tarief vormen de financiële bijdrage voor Programma 1 voor de uitvoering van de wettelijke basistaken. Er is afgesproken dat uren en frequenties periodiek worden geëvalueerd en bijgesteld als het bestuur daar aanleiding toe ziet.

De uren in verband met werkvoorbereiding en milieuklachten/ongewone voorvallen zijn voor 80% ten laste gebracht van de inrichting gebonden taken en voor 20% ten laste van de niet inrichting gebonden taken.

De MWB norm kan worden beschouwd als een professioneel aanvaardbaar minimum, gebaseerd op de door het AB vastgestelde frequentie voor toezicht conform het IB 2.0.

Een aantal gemeenten heeft (sinds jaar en dag) een hoger ambitieniveau voor de uitvoering van de wettelijke basistaken dan het professioneel aanvaardbaar minimum. Dit heeft dan vooral betrekking op de frequentie en/of de reikwijdte in het toezicht.

Het vorenstaande geldt in het bijzonder in casu substantieel voor 8 van de 27 gemeenten.

Dit wordt op pagina 50 van de concept begroting 2019 inzichtelijk gemaakt, in kolom P1 – MWB norm+.

In de werkplannen 2018 is het ambitieniveau per gemeente zichtbaar en verwerkt. De gemeenten die zich boven de MWB norm in Programma 1 bevinden hebben, zo zij dat wensen, het recht hun ambitieniveau naar beneden toe bij te stellen, tot aan het niveau van het professioneel aanvaardbare minimum. Dat mogen zij doen in een periode van 4 jaar, met 4 x 25% per jaar.

Uiteraard is het zo dat wanneer het ambitieniveau wordt teruggebracht, de betreffende gemeenten dan moeten aangeven welke werkzaamheden dan zullen moeten worden afgeschaald. Het aantal (declarabele) uren neemt dan navenant af. Het BOR van 1 juli 2017 alsmede het bestuursbesluit van 15 december 2017 zijn leidend bij het maken van keuzen.

De gemeenten die zich beneden de MWB norm in voor de wettelijke basistaken bevinden dienen in een periode van 4 jaar (4 x 25% per jaar) toe te groeien naar het professioneel aanvaardbaar minimum van de MWB norm. In kolom P1, op pagina 50 van de concept-begroting 2019, is bij deze gemeenten de eerste verhoging van 25% in deze vierjaarlijkse periode reeds meegenomen.

De provincie is niet opgenomen in de MWB norm omdat voor de provinciale inrichtingen is gebleken dat de frequenties van toezicht en het aantal uren voor uitvoering (sterk) afwijken van de cijfers van gemeenten.

Tot zo ver de toelichting op de MWB norm in relatie tot Programma 1.

Inbreng gemeenten boven de MWB norm

Alle gemeenten verstrekken jaarlijks via hun werkplan(nen) extra opdrachten aan de OMWB die zij niet wettelijk bij de OMWB hoeft te beleggen: de verzoektaken.

De verzoektaken zijn ondergebracht in programma 2. Voor de concept begroting 2019 is bij de verzoektaken uitgegaan van hetgeen door de gemeenten is ingebracht via de werkplannen 2018.

De geraamde bijdragen in de begroting 2019 zijn dus gelijk aan de inbreng van de gemeenten voor 2018.

Vanaf 2019 wordt helder onderscheid gemaakt tussen wettelijke basistaken en verzoektaken. Omdat er in 2018 in de programmering nog een aantal verzoektaken in programma 1 is opgenomen, zijn de bijdragen voor deze taken in de begroting 2019 overgeheveld naar programma 2. Hierdoor wijkt de bijdrage van twee gemeenten voor de verzoektaken af ten opzichte van de inbreng voor 2018.

De meeste gemeenten maken al jaren gebruik van (reguliere) verzoektaken, zoals ook is te zien in kolom P2 op pagina 50 van de concept begroting 2019. Het gaat in totaal om een bedrag van 2.1 miljoen euro.

Feitelijk, niet formeel overigens, heeft een aanzienlijk gehalte van deze verzoektaken van gemeenten een structureel karakter.

Alle gemeenten hebben overigens het recht om jaarlijks, voor 1 oktober, aan te geven of zij met betrekking tot de verzoektaken gebruik willen maken van hun recht om het bedrag voor de verzoektaken met 10% voor het aankomende jaar te verminderen. Voor 2018 hebben 2 gemeenten daarvan gebruik gemaakt.

Daarnaast hebben gemeenten voor 2018 extra taken via de werkplannen ingebracht. Het gaat hierbij om een bedrag ter waarde van in totaal 1,6 miljoen euro.

Dit bedrag is in de concept begroting 2019 gesplitst in taken die betrekking hebben op de wettelijke basistaken en op verzoektaken.

Dit is helder gemaakt in de concept begroting in de kolommen P1+ op basis van het werkplan 2018 en P2+ op basis van het werkplan 2018. Er zijn ook gemeenten die minder inbrengen in de werkplannen 2018, waardoor zij een negatief bedrag in deze kolommen hebben staan. In het kader van transparantie en vergelijkbaarheid in de transitie naar de nieuwe systematiek zijn ook deze bedragen meegenomen in de concept begroting 2019.

Programma 3 voor 2019 is ten opzichte van 2018 alleen gewijzigd in die zin dat de SSiB bijdrage, 7500 euro per gemeente, nu onderdeel uitmaakt van de geraamde bijdrage in Programma 3. Dit conform eerder bestuurlijk besluit van het AB.